

KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2016

aruandeaasta lõpp: 31.12.2016

ärinimi: Kaamos Group OÜ

registrikood: 10886418

tänava/talu nimi, Pärnu mnt 153

maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihnumber: 11624

telefon: +372 6630300

faks: +372 6630301

e-posti aadress: info@kaamos.ee

veebilehe aadress: www.kaamos.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	5
Konsolideeritud bilanss	5
Konsolideeritud kasumiaruanne	7
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	8
Konsolideeritud koondkasumiaruanne	9
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	10
Raamatupidamise aastaaruande lisad	11
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	11
Lisa 2 Raha	17
Lisa 3 Lühiajalised finantsinvesteeringud	18
Lisa 4 Nõuded ja ettemaksed	19
Lisa 5 Nõuded ostjate vastu	20
Lisa 6 Varud	20
Lisa 7 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	20
Lisa 8 Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	21
Lisa 9 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad	21
Lisa 10 Sidusettevõtjate aktsiad ja osad	22
Lisa 11 Muud nõuded	23
Lisa 12 Kinnisvarainvesteeringud	27
Lisa 13 Materiaalsed põhivarad	28
Lisa 14 Bioloogilised varad	29
Lisa 15 Immateriaalsed põhivarad	30
Lisa 16 Kapitalirent	30
Lisa 17 Kasutusrent	31
Lisa 18 Laenukohustised	32
Lisa 19 Võlad ja ettemaksed	34
Lisa 20 Tingimuslikud kohustised ja varad	34
Lisa 21 Tuletisinstrumendid	35
Lisa 22 Osakapital	35
Lisa 23 Müügitulu	36
Lisa 24 Muud äritulud	36
Lisa 25 Kaubad, toore, materjal ja teenused	37
Lisa 26 Mitmesugused tegevuskulud	37
Lisa 27 Tööjõukulud	37
Lisa 28 Muud ärikulud	38
Lisa 29 Intressikulud	38
Lisa 30 Muud finantstulud ja -kulud	38
Lisa 31 Tulumaks	39
Lisa 32 Seotud osapooled	39
Lisa 33 Konsolideerimata bilanss	40
Lisa 34 Konsolideerimata kasumiaruanne	41
Lisa 35 Konsolideerimata rahavoogude aruanne	42
Lisa 36 Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne	43
Aruande allkirjad	44
Vandeauditori aruanne	45

Tegevusaruanne

KONSOLIDEERIMISGRUPI TEGEVUSARUANNE

Kaamos Group asutati 2002. aastal ning on kodumaisel kapitalil põhinev kontsern, mis tegeleb kinnisvaraarenduse, puidutööstuse ning ehitusega.

Järgnevalt on ära toodud Kaamos Group OÜ konsolideerimisgruppi kuuluvate äriühingute üldandmed.

Aktsiaselts Kaamos Kinnisvara

Kaamos Kinnisvara AS gruppi kuuluvate ettevõtete põhitegevuseks on terviklike elukeskkondade ja ärikinnisvara väljaarendamine ning investeringud rahavoogu loovatesse kinnisvara objektidesse. 2016. aasta oli Kaamos Kinnisvara AS jaoks kasumlik majandusaasta. Ettevõttel õnnestus pea täieulatuslikult ellu viia nimetatud aastaks püstitatud eesmärgid ning jätkata investeerimistegevusega.

Olulisemad 2016. aasta majandustegevused olid:

1. Tammsaare Ärikeskuse, Tatari 51 Statistikaameti hoone, Pärnu mnt 153 ärihoonete ja Tridensi laokompleksi jätkuv plaanipärane haldamine;
2. Avala projekti kontseptsiooni jätkuv edasi arendamine ja võimalike üürnike otsimine;
3. Rohu Kvartal OÜ-le kuuluva Rohu 8A I etapi (kolm hoonet) edukas ehitus ning müük;
4. Rohu Kvartal OÜ-le kuuluva Rohu 8A II etapi (kolm hoonet) edukas käivitamine, ehitus ning müük;
5. Kaamos Kinnisvara AS tütarettevõtte Hõbemetsa OÜ jätkuv Kadaka tee 193, Kadaka tee 193A/Rehe põik 1, Rehe 1, Rehe põik 2/1, Rehe põik 2/2, rehe põik 2/3 ja Jaama 8 korterelamute arendustegevus ning müük;
6. Tütarettevõtte Tindi Majad OÜ Tindi 4 ja Tindi 6 projekt sai 2016. aastal lõpetatud;
7. Thbilisis paikneva, Skinest Air OÜ-le kuuluva suuremahulise elamuarendusprojekti käivitamine;
8. Tütarettevõtte Foritor OY sõlmis lepingu Mäntsälas K-market Kaunismäki kaupluse arendamiseks. Alustati ehitus-arendustegevusega, hoone üleandmine üürnikule toimus mais 2016.a.
9. Välisturgude jätkuv kaardistamine eesmärgiga laiendada oma tegevust väljpool Eestit.

Rahavoogu tootvates kinnisvaraobjektides opereerisid kasumlikult kõik tütarettevõtetele kuuluvad hooned.

Kaamos Kinnisvara gruppi kuuluvale Kaamos Ehitus OÜ-le oli 2016. aasta edukas nii käibe kasvu kui kasumlikkuse poolest. Müügitulu kasvas 18% ja ettevõtte kasumlikkus suurenes. Soomes tegutseva Purtonor OY esimene projekt osutus edukaks ning seetõttu otsib juhtkond uusi kontakte, et jätkata ehitustegevusega Soomes. Kaamos Ehitus OÜ-s töötas 2016.aastal 23 inimest.

31.12.2016.a. seisuga töötas Kaamos Kinnisvara AS konsolideerimisgrupis 34 inimest (2015: 28 inimest). Konsolideeritud tööjõukulu olid kokku 1 399 117 (2015: 980 588) eurot, sealhulgas juhatuse tööjõukulu 231 915 (2015: 128 761) eurot

2016.aasta lõpu seisuga kuulus Kaamos Kinnisvara AS kontserni 17 tütarettevõtet (2015: 17) ja 2 sidusettevõtet (2015: 2).

Aktsiaselts Woodbakers

Kaamos Group omab 83,12% suurust osalust äriühingus AS Woodbakers, millele omakorda kuulub 100% suurune osalus tütarfirmas Valgevenes „Vitebskaja Lesopilka“.

Tütarettevõttel „Vitebskaja Lesopilka“ tegevus on suunatud saematerjali tootmisele Valgevenes ja toodangu müügile. Müük toimub:

- otse läbi tütarettevõtte Valgevenes,
- läbi AS Woodbakers Eestis ja mujal Euroopa Liidus

Valgevene majanduskeskkond 2016.aastal oli näiliselt stabiilne, toorme hinnad kohalikus valuutas olid aasta jooksul stabiilsed, suhtes EURO kursiga aastaalguses toorme hinnad odavnesid, aasta teisel poolel kohalik valuuta tugevnes ja toorme hind arvestatud Eurodesse kallines. Valgevene rubla tugevnes aasta algusega võrreldes aasta lõpuks ca 5%. Ettevõtte töötas pidevalt kahes vahetuses, saavutades ajaloo parimad efektiivsuse näitajad, keskmiselt toodeti 24,2 m3 saematerjali tunnis.

Saematerjali müügiturg oli võrdlemisi stabiilne, Woodbakersi keskmist müügihinda mõjutas negatiivselt madala kvaliteedilise palgi/tooraine rohkus teisel poolaastal ja sellest tingitud madalama sordi saematerjali suur maht. 2016. aastal toodeti Vitebskaja Lesopilkas 110480 m3 saematerjali, kasuliku väljatulekuga 46,86% mis on senise tegevusajaloo suurim tootmismah. Suurema osa valmistoodangust realiseeris AS Woodbakers eksportturgudel.

2016 aasta olulisemateks märksõnadeks oli koostöö alustamine EBRD-ga, investeerimaks ettevõtte moderniseerimisse aastatel 2016-2017 summas 7,7 mil EUR.

Investeeringute põhimahu moodustab: saeliini kaasajastamine, kuivatusvõimsuste tõstmine, liikuvtehnika soetamine, kommunikatsioonide ja logistika parandamine.

Töötajate keskmine arv kontsernis oli 2016. aastal 137 töötajat ja palgakulud -1 119 998 eur. Emaettevõttes AS Woodbakers oli 2016. aastal 2 töötajat ja palgakulud 138 733 eur.

Osaühing Valmos

Kaamos Group omab 90% suurust osalust spooni tootmise ettevõttes OÜ Valmos.

Lõppenud majandusaastal jätkas ettevõtte tegutsemist senistel tegevusaladel. Põhitegevusalaks on jätkuvalt mööbli ning vineerispoonide tootmine, kõrvaltegevusalaks on ümarpalgi vahendus.

Peamiseks sihtturuks on Euroopa Liidu riigid, mis andsid kokku 68% müügituludest (sh. Eesti 8%). Lisaks Euroopale realiseeriti kaupu ka Põhja-Ameerikasse ja Aasiasse.

Tooraine hangib Valmos OÜ valdavalt Eestis, Lätist ning Soomest. Peamine toorainena kasutatav puuliik on kask. Valmos OÜ omab FSC (Forest Stewardship Council) sertifikaati alates 2009. aastast. Sertifitseerimine vastavalt FSC rangetele standarditele annab ettevõttele ülemaailmselt tuntud kvaliteedimärgi, mis näitab korporatiivset vastutust ja hoolt maailma metsade eest.

Majandusaasta ülevaade ning tulevikuplaanid

2016. aasta oli ettevõttele tavapärasest suuremamahuliste investeeringute aasta. Põhivarasse investeeriti majandusaasta jooksul 5,8 miljonit eurot. See on olnud osa strateegilisest investeerimisprogrammist, millega alustati 2015. aasta lõpus ning viiakse lõpuni 2017.aastal. Investeeringud loovad eeldused käibe kasvuks ning ettevõtte tulukuse paranemiseks. Investeeringuid finantseeritakse osaliselt pangalaenudega ning liisinguga.

Majandustulemusi mõjutas lõppenud majandusaastal oluliselt mööbli kattespoonide tootmise ja müügimahtude langus ning uute seadmete installeerimisest tekkinud pikemaajalised seisakud vineerispoonide tootmises.

Mööblispoonide koguseline müük langes võrreldes eelneva aastaga 35%, samas müügihind mõnevõrra kasvas.

Vineerispoonide toodangu- ja müügimahtude langus jäi vahemikku 12-16%.

Formaatspoonide segmendis saavutas ettevõtte 18%-lise käibe kasvu.

Sihtturu kasvu näeb ettevõtte praegu peamiselt Aasia suunal ning teatud tootegruppide osas ka Euroopa turul. Pigem positiivsed ootused on ka Põhja-Ameerika turu osas. Prognoositav käibe kasv tuleval majandusaastal on seotud investeeringutega tootmismahu kasvatamisega vineerispoonide segmendis. Mööblispoonide nõudluse osas on ettevõtte konservatiivne.

Olulisema mõjuga on ilmselt tööjõukulude jätkuv kallinemine ning lihttööliste nappus tööjõuturul.

Elektrienergia ja võrgutasude osas on ettevõtte saavutanud 2016.aastal tuntava kokkuhoiu tänu tehtud investeeringutele ja langenud energiahindadele ning see mõju realiseerub suuremas mahus järgnevatel majandusaastatel.

Keskmine töötajate arv majandusaastal oli 246 (eelmisel majandusaastal 260). Tööjõukulud koos tööandja maksukuludega olid 3,10 mln eurot (eelmisel majandusaastal 3,25 mln eurot). Nõukogu liikmetele tasu ei makstud.

Raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud bilanss

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	1 369 523	2 236 163	2
Finantsinvesteeringud	517 741	466 647	3
Nõuded ja ettemaksud	5 815 024	5 396 098	4
Varud	12 206 606	8 630 082	6
Kokku käibevarad	19 908 894	16 728 990	
Põhivarad			
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	567 174	435 962	8
Nõuded ja ettemaksud	5 925 119	4 000 811	4
Kinnisvarainvesteeringud	87 505 236	85 776 950	12
Materiaalsed põhivarad	19 422 997	12 689 608	13
Bioloogilised varad	13 996	13 996	14
Immateriaalsed põhivarad	189 151	138 692	15
Kokku põhivarad	113 623 673	103 056 019	
Kokku varad	133 532 567	119 785 009	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	33 106 598	5 384 783	18
Võlad ja ettemaksud	5 971 158	5 195 476	19
Kokku lühiajalised kohustised	39 077 756	10 580 259	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	17 342 100	37 224 022	18
Võlad ja ettemaksud	3 096	60 243	19
Kokku pikaajalised kohustised	17 345 196	37 284 265	
Kokku kohustised	56 422 952	47 864 524	
Omakapital			
Emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital			
Osakapital nimiväärtuses	2 556	2 556	22
Kohustuslik reservkapital	256	256	
Muud reservid	3 009	3 009	
Realiseerimata kursivahed	-2 447 290	-2 280 335	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	72 686 995	58 167 911	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	5 873 168	15 554 917	
Kokku emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital	76 118 694	71 448 314	
Vähemusosalus	990 921	472 171	

Kokku omakapital	77 109 615	71 920 485	
Kokku kohustised ja omakapital	133 532 567	119 785 009	

Konsolideeritud kasumiaruanne

(eurodes)

	2016	2015	Lisa nr
Müügitulu	44 185 753	46 307 781	23
Muud äritulud	229 639	9 699 189	24
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	-194 523	271 033	
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-25 933 981	-29 013 218	25
Mitmesugused tegevuskulud	-2 745 355	-2 522 531	26
Tööjõukulud	-6 204 305	-5 867 562	27
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-1 717 000	-1 885 000	
Muud ärikulud	-382 491	-393 795	28
Ärikasum (kahjum)	7 237 737	16 595 897	
Intressikulud	-638 798	-723 477	29
Muud finantstulud ja -kulud	144 774	-85 452	30
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	6 743 713	15 786 968	
Tulumaks	-383 921	-95 369	31
Aruandeaasta kasum (kahjum)	6 359 792	15 691 599	
Emaettevõtja aktsionäri/osaniku osa kasumist (kahjumist)	5 873 168	15 554 917	
Vähemusosaluse osa kasumist (kahjumist)	486 624	136 682	

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2016	2015	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	7 237 737	16 595 897	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	1 839 616	1 984 948	
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	-66 550	-15 672	
Muud korrigeerimised	185 943	-9 168 867	
Kokku korrigeerimised	1 959 009	-7 199 591	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-285 939	-373 980	
Varude muutus	-4 498 914	1 208 466	
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	1 576 806	1 353 752	
Makstud ettevõtte tulumaks	-366 063	-95 368	
Kokku rahavood äritegevusest	5 622 636	11 489 176	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-9 206 421	-4 078 494	
Laekunud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	235 372	22 201	
Tasutud kinnisvarainvesteeringute soetamisel	-1 189 117	-4 837 344	
Laekunud kinnisvarainvesteeringute müügist	105 000	0	
Tasutud tütarettevõtjate soetamisel	-110 401	-324 570	
Tasutud sidusettevõtjate soetamisel	0	-49 375	
Tasutud muude finantsinvesteeringute soetamisel	-32 582	0	
Laekunud muude finantsinvesteeringute müügist	75 038	246 135	
Antud laenud	-3 054 623	-2 303 804	
Antud laenude tagasimaksud	1 345 533	459 056	
Laekunud intressid	121 613	78 331	
Laekunud dividendid	12 530	48 334	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-11 698 058	-10 739 530	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	16 860 983	8 235 598	
Saadud laenude tagasimaksud	-9 195 564	-6 019 293	
Arvelduskrediidi saldo muutus	-176 259	478 390	
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksud	-224 975	-107 792	
Makstud intressid	-909 161	-770 847	
Makstud dividendid	-1 203 833	-444 232	
Muud väljamaksud finantseerimistegevusest	-93 044	-52 443	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	5 058 147	1 319 381	
Kokku rahavood	-1 017 275	2 069 027	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	2 236 163	1 133 818	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-1 017 275	2 069 027	
Valuutakursside muutuste mõju	150 635	-966 682	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	1 369 523	2 236 163	2

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

(eurodes)

	2016	2015
Aruandeaasta kasum (kahjum)	6 359 792	15 691 599
Muu koondkasum (-kahjum):		
Realiseerimata kursivahed	-264 969	-979 641
Kokku muu koondkasum (-kahjum)	-264 969	-979 641
Aruandeaasta koondkasum (-kahjum)	6 094 823	14 711 958
sh emaettevõtja aktsionäri/osaniku osa koondkasumist (-kahjumist)	5 652 926	15 076 692
sh vähemusosaluse osa koondkasumist (-kahjumist)	441 897	-364 734

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

	Emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital					Vähemososalus	Kokku
	Osakapital nimiväärtuses	Kohustuslik reservkapital	Muud reservid	Realiseerimata kursivahed	Jaotamata kasum (kahjum)		
	31.12.2014	2 556	256	20 711	1 072 223		
Arvestuspõhimõtete muutuste mõju	0	0	0	-1 069 201	1 188 599	-118 800	598
Korrigeeritud saldo 31.12.2014	2 556	256	20 711	3 022	57 141 925	509 168	57 677 638
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	0	15 554 917	136 682	15 691 599
Väljakuulutatud dividendid	0	0	-17 702	0	-386 494	0	-404 196
Muutused reservides	0	0	0	-2 283 357	1 432 300	-173 679	-1 024 736
Muud muutused omakapitalis	0	0	0	0	-19 820	0	-19 820
31.12.2015	2 556	256	3 009	-2 280 335	73 722 828	472 171	71 920 485
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	0	5 873 168	486 624	6 359 792
Väljakuulutatud dividendid	0	0	0	0	-1 203 833	0	-1 203 833
Muutused reservides	0	0	0	-264 968	0	32 126	-232 842
Muud muutused omakapitalis	0	0	0	98 013	168 000	0	266 013
31.12.2016	2 556	256	3 009	-2 447 290	78 560 163	990 921	77 109 615

Muutused reservidest ja muud muutused omakapitalis on seotud kursivahede ja edasilükkunud tulumaksu korrigeerimisega arvestatud ka varade ja kohustuste pealt.

Täiendav informatsioon väljakuulutatud dividendide kohta on avalikustatud lisas 31.

Täiendav informatsioon omakapitali komponentide kohta on avalikustatud lisas 22.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

OÜ Kaamos Group (edaspidi ka "emaettevõtte") ning tema tütarettevõtete ja sidusettevõtte (edaspidi koos "kontsern") konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavalt Eesti heale raamatupidamistavale ja kasutades soetusmaksumuse meetodit, v.a. juhtudel, kui arvestuspõhimõtetes alljärgnevalt on kirjeldatud teisiti. Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

2016. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad OÜ Kaamos Group (emaettevõtte) ning tema tütarettevõtete Kaamos Kinnisvara AS, Valmos OÜ, Novedigi OÜ, Timetable OÜ, Sellwood Project OÜ, Wise Holding OÜ, Valpuu OÜ, Kaamos Trading OÜ ja WoodBakers AS finantsnäitajad (kontserni struktuur on esitatud lisades).

Arvestuspõhimõtete või informatsiooni esitusviisi muutused

1. Vastavalt raamatupidamise seaduse §29 lg 1 toodud erandist lähtuvalt ei ole aastaaruandes rida-realt konsolideeritud tütarettevõtte Volga Shpon OOO finantsnäitajaid.

2. AS Woodbakers 100% tütarettevõtte Vitebsk Sawmill asub Valgevene Vabariigis ning koostab eraldiseisvalt ka majandusaasta aruannet Valgevenes kehtivate seaduste järgi. Konsolideerimise eesmärgil on tütarettevõtte aruandeid vajadusel muudetud selliselt, et need vastaksid emaettevõtte poolt kasutatavatele arvestuspõhimõtetele. Kõik kontserniseses tehingud, nõuded ja kohustised ning realiseerimata kasumid ja kahjumid kontserni ettevõtete vahel toimunud tehingutelt on raamatupidamise aastaaruandes täies ulatuses elimineeritud. Realiseerimata kahjumeid ei elimineerita, kui sisuliselt on tegemist vara väärtuse langusega.

Enne 2015. a. tütarettevõtte Vietbsk Sawmill arvestusvaluuta langes kokku emaettevõtte arvestusvaluutaga. Alates 01.01.2015 muutus tütarettevõtte Vitebsk Sawmill arvestusvaluuta, milleks nüüdsest on BYR. Peamine põhjus tuleneb Valgevene seadusandlusest, mille kohaselt tohivad Valgevene ettevõtted kasutada arvestusvaluutana vaid BYRi. Lisateguritena on BYRi kasutamine põhjendatud sellega, et enamus tütarettevõtte Vitebskaya Lesopilka kulutusutest (näiteks töötajate palgad, tooraine, mitmesugused tegevuskulud jne) on fikseeritud kohalikus vääringus.

Juhtkonna hinnang muutus seoses sellega, et 2015. aastal suurenesid tütarettevõtte põhikulud, mis mõjutavad müügihinna kujunemist.

Hinnangu muutusena realiseeritud kursivahed on kajastatud omakapitali koosseisus. Kasumiaruandes on kajastatud ainult äritegevusega kaasnenud valuutakursi muutused.

Samuti seoses hinnangu muutusega on vähendatud põhivara maksumust ja arvestatud kulumit.

Konsolideeritud aruande koostamine

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab OÜ Kaamos Group ning selle tütarettevõtete finantsnäitajaid konsolideerituna rida-realt. Tütarettevõtted konsolideeritakse alates kuupäevast, mil vastavalt valitsev mõju või ühine kontroll on kontsernile üle läinud ning nende konsolideerimine lõpetatakse alates kuupäevast, mil kontsernil valitsevat mõju või ühist kontrolli enam ei ole.

Tütarettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle emaettevõttel on kontroll. Tütarettevõtet loetakse emaettevõtte kontrolli all olevaks, kui emaettevõtte omab kas otseselt või kaudselt üle 50% tütarettevõtte hääleõiguslikest aktsiatest või osadest või on muul moel võimeline kontrollima tütarettevõtte tegevus- ja finantspoliitikat.

Tütarettevõtted kasutavad oma aruannete koostamisel samu arvestuspõhimõtteid, mis emaettevõttegi. Kõik kontserniseses tehingud, nõuded ja kohustised ning realiseerimata kasumid ja kahjumid kontserni ettevõtete vahel toimunud tehingutelt on raamatupidamise aastaaruandes täies ulatuses elimineeritud. Realiseerimata kahjumeid ei elimineerita, kui sisuliselt on tegemist vara väärtuse langusega.

Vähemusosalus, milleks on see osa tütarettevõtete kasumist või kahjumist ning netovarast, mis ei kuulu kontsernile, kajastatakse konsolideeritud kasumiaruandes ja bilansis (omakapitali koosseisus) eraldi real.

Investeering sidusettevõtetesse

Sidusettevõtte on ettevõtte, mille üle kontsern omab olulist mõju, kuid mida ta ei kontrolli. Üldjuhul eeldatakse olulise mõju olemasolu juhul, kui kontsern omab ettevõttes 20% kuni 50% hääleõiguslikest aktsiatest või osadest.

Investeeringud sidusettevõtetesse kajastatakse konsolideeritud bilansis kasutades kapitaliosaluse meetodit. Selle meetodi kohaselt võetakse investeering algsest arvele tema soetusmaksumuses, mida korrigeeritakse järgmistel perioodidel investori osalusega muutustes investeeringuobjekti omakapitalis ja omandamisel tekkinud firmaväärtuse allahindlustega või negatiivse firmaväärtuse tuluna kajastamisega,

miinus investeringu väärtuse languse allahindlused. Kontsernile kuuluv osa sidusettevõtte majandustulemusest kajastatakse konsolideeritud kasumiaruandes real "finantstulud ja -kulud". Kui sidusettevõttel on olnud tehinguid, mille mõju kajastatakse otse omakapitalis, siis kajastab kontsern oma osa nendest tehingutest samuti otse omakapitalis.

Sidusettevõtted kasutavad oma aruannete koostamisel samu arvestuspõhimõtteid, mis emaettevõtegi. Sidusettevõtete ja kontserni ettevõtete omavahelistel tehingutel tekkinud realiseerumata kasumid elimineeritakse vastavalt kontserni osaluse suurusele sidusettevõttes. Realiseerimata kahjumid elimineeritakse samuti, välja arvatud juhul, kui kahjumi põhjuseks on vara väärtuse langus. Investeering sidusettevõttesse sisaldab omandamisel tekkinud firmaväärtust, millest on maha arvestatud kogunenud väärtuse languse allahindlused.

Juhul, kui kontserni osalus kapitaliosaluse meetodil kajastatava sidusettevõtte kahjumis on võrdne või ületab sidusettevõtte bilansilist väärtust, vähendatakse investeringu bilansilist väärtust nullini ning edasisi kahjumeid kajastatakse selliste pikaajaliste nõuete, mis sisuliselt moodustavad osa investeringust investeerimisobjekti, allahindlusena. Erandiks on olukord, kui kontserni ettevõtte on garanteerinud või kohustatud rahuldama sidusettevõtte kohustisi – sellisel juhul kajastatakse bilansis nii vastavat kohustist kui kapitaliosaluse meetodi kahjumit.

Uued tütarettevõtted kajastatakse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes ostumeetodil. Ostumeetodil kajastatavate äriühenduste soetusmaksumus jagatakse varade, kohustiste ja tingimuslike kohustiste õiglastele väärtustele omandamise kuupäeva seisuga. Juhul, kui õiglase väärtus ületab soetusmaksumust, siis see vahe kajastatakse kohe ulatuses perioodituna.

Investeering tütar- ja sidusettevõtetesse emaettevõtte konsolideerimata bilansis

Emaettevõtte konsolideerimata bilansis (esitatud lisades) on investeringud tütar- ja sidusettevõtetesse kajastatud soetusmaksumuse meetodil. See tähendab, et investering kajastatakse algselt tema soetusmaksumuses, milleks on omandamisel makstava tasu õiglase väärtus ning hiljem korrigeeritakse seda vajadusel investeringu väärtuse langusest tulenevate allahindlustega. Soetusmaksumuse meetodi rakendamisel kajastatakse tütar- ja sidusettevõtte poolt makstavad dividendid emaettevõtte aruandes tuluna hetkel, kui emaettevõttel tekib õigus neile dividendidele, olenemata sellest, kas jaotatav kasum teeniti enne või pärast selle tütar- või sidusettevõtte soetamist emaettevõtte poolt.

Finantsvarad

Kõik finantsvarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud tasu õiglase väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab ka kõiki finantsvara soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi, sealhulgas tasud vahendajatele ja nõustajatele, tehinguga kaasnevad mittetagastatavad maksud ja muud sarnased kulutused, v.a. selliste finantsvarade, mida kajastatakse õiglasel väärtusel muutusega läbi kasumiaruande, soetamisega seotud kulutused.

Kõik tavapärasel turutingimustel toimuvad finantsvarade ostud ja müügid kajastatakse päeval, mil kontsern võtab endale kohustise (näiteks sõlmib lepingu) teatud finantsvara ostuks või müügiks. Tavapärasel turutingimustel toimuvaks nimetatakse selliseid oste ja müüke, mille puhul ostetava või müüdava finantsvara üleandmine müüjalt ostjale toimub antud turul väljakujunenud või vastavate tureguleatsioonidega nõutud perioodi jooksul.

Pärast algset arvelevõtmist kajastatakse kõiki finantsvarasid õiglasel väärtusel, v.a.:

- nõuded teiste osapoolte vastu, mida kontsern ei ole soetanud edasimüügi eesmärgil ja lunastustähtjani hoitavad finantsinvesteeringud – kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses;
- investeeringud aktsiatesse ja teistesse omakapitaliinstrumentidesse, mille õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärset hinnata (k.a. selliste varadega seotud tuletisinstrumentid) – kajastatakse soetusmaksumuses.

Õiglasel väärtusel kajastatavad finantsvarad

Õiglasel väärtusel kajastatavad finantsvarad hinnatakse igal bilansipäeval ümber hetke õiglasel väärtusele, millest ei ole maha arvatud võimalikke vara realiseerimisega kaasnevaid tehingukulutusi. Börsil noteeritud väärtapaberite puhul baseerub õiglase väärtus bilansipäeva sulgemishindadel ja Euroopa Keskpanka ametlikel valuutakurssidel. Börsil noteerimata väärtapaberite puhul kasutatakse õiglast väärtust, mille leidmisel võetakse aluseks kogu kontsernile kättesaadav info investeringu väärtuse kohta. Õiglasel väärtuse muutusest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes real "finantstulud ja -kulud". Kasumid ja kahjumid õiglasel väärtusel kajastatavate finantsvarade realiseerimisel nagu ka intressid ja dividendid vastavalt väärtapaberitelt kajastatakse kasumiaruandes real "finantstulud ja -kulud".

Soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad

Soetusmaksumuses kajastatavaid finantsvarasid tuleb hinnata alla nende kaetavale väärtusele juhul, kui viimane on finantsvara bilansilises maksumuses madalam. Soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade kaetav väärtus on finantsvarast eeldatavasti tulevikus saadavad rahavood diskonteerituna turu keskmise tulusemääraga sarnaste finantsvarade suhtes. Finantsvara allahindlus kajastatakse kasumiaruandes finantskuluna.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse siis, kui kontsern kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapooltele üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest.

Raha

Raha lähenditena kajastatakse rahavoogude aruandes lühiajalisi (kuni 3-kuulise tähtajaga soetatud) kõrge likviidsusega investeeringuid, mida on võimalik konverteerida teadaoleva summa raha vastu ning mille puhul puudub oluline turuväärtuse muutuse risk, sh. kassas ja panga arvelduskontodel olev raha, kuni 3-kuulised tähtajalised deposiidid ning intressiturufondi osakud.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Emaettevõtte arvestusvaluutaks on euro, mis on ka kontserni konsolideeritud ja emaettevõtte konsolideerimata aruannete esitusvaluutaks; kõiki teisi valuutasid loetakse välisvaluutadeks.

Kui tütarettevõtete arvestusvaluuta ei lange kokku emaettevõtte arvestusvaluutaga, siis kasutatakse tütar- ja ühissettevõtete välisvaluutas koostatud aruannete ümberarvestusel järgmisi valuutakursse:

- kõik tütarettevõtete vara ja kohustiste kirjed (k.a. selliste tütar- ja ühissettevõtete soetamisel tekkinud firmaväärtus ja õiglase väärtuse korrigeerimised) hinnatakse ümber bilansipäeva kursi alusel;
- tütarettevõtete tulud, kulud ja muud omakapitali muutused hinnatakse ümber perioodi kaalutud keskmise kursiga.

Välisvaluutadeks on loetud kõik teised valuutad peale euro (s.o. emaettevõtte arvestusvaluuta). Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpannga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustised (rahas tasutavad nõuded ja laenu), hinnatakse bilansipäeval ümber eurodesse bilansipäeval kehtivate Euroopa Keskpannga valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja -kahjumid esitatakse aruandeperioodi kasumiaruandes.

Mitterahalised välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustised, mida mõõdetakse õiglases väärtuses (õiglase väärtuse meetodil kajastatavad lühi- ja pikaajalised finantsinvesteeringud aktsiatesse ja teistesse omakapitaliinstrumentidesse, mille õiglase väärtus on usaldusväärselt hinnatav), hinnatakse ümber arvestusvaluutasse, võttes aluseks Euroopa Keskpannga valuutakursid, mis kehtivad õiglase väärtuse määramise päeval. Mitterahalisi välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustisi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil (nt ettemaksud, varud), bilansipäeval ümber ei hinnata, vaid kajastatakse jätkuvalt tehingupäeval kehtinud Euroopa Keskpannga valuutakursi alusel.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse kontserni tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o. nominaalväärtus miinus tagasimaksud ning vajadusel tehtavad allahindlused).

Nõuete allahindlust kajastatakse, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingutingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtaegadest mittekinnipidamine. Individuaalselt oluliste nõuete väärtuse langust (st. vajadust allahindluseks) hinnatakse iga ostja kohta eraldi, lähtudes eeldatavasti tulevikus laekuvate summade nüüdisväärtusest. Nõuete bilansiist väärtust vähendatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlussumma võrra ning kahjum allahindlusest kajastatakse kasumiaruandes real „Mitmesugused tegevuskulud“. Kui nõue loetakse lootusetuks, kantakse nõue ja tema allahindlus bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliselt nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisenä.

Varud

Valmistoodang ja lõpetamata toodang võetakse arvele tootmisomahinnas, mis koosneb nendest otsestest ja kaudsetest tootmisväljaminekutest, millele varud ei oleks praeguses olukorras ja koguses. Tootmise üldkulud jagatakse lõpetamata- ja valmistoodangule lähtudes normaalsetest tootmismahitudest.

Muud varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb varude ostuhinnast, ostuga kaasnevast tollimaksust, muudest mittetagastatavatest maksudest ja soetamisega otseselt seotud veokuludest, millest on maha arvatud hinnaalandid.

Kontserni tavapärase äritegevuse käigus müüvad kinnistud, korteriomandid ja vallasvarana käsitletud korterid võetakse arvele omahinnas, mis koosneb nendest otsestest ja kaudsetest väljaminekutest, millele varud ei oleks praeguses olukorras ja valmiduses.

Kinnisvara ja korterite soetusmaksumuse kindlaksmääramisel lähtutakse konkreetselt iga objekti soetamiseks tehtud kulutustest ehk kasutatakse individuaalmaksumuse meetodit. Kõigi muude varude soetusmaksumuse kindlaksmääramisel kasutatakse kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit. Vastavalt sellele kasutatakse ka varude kulukuks kandmisel kinnisvara ja korterite puhul individuaalse hindamise meetodit ja kõigi muude varade puhul kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit.

Varud hinnatakse bilansist lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus. Neto realiseerimismaksumus leitakse, arvates tavapärase äritegevuses kasutatavast hinnangulisest müügihinnast maha hinnangulised kulutused, mis on vajalikud toote müügi valmidusse viimiseks ja müügi sooritamiseks. Varude allahindlusi nende neto realiseerimismaksumusele kajastatakse aruandeperioodi kuluna kasumiaruandes real „Kauba, toore, materjal ja teenused.“

Bioloogilised varad

Bioloogiline vara on taimne või loomne elusorganism, mida hoitakse majandusliku kasu saamise eesmärgil ning mille õiglane väärtus või soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav. Bioloogilised varad kajastatakse nii esmasel arvelevõtmisel kui ka järgnevatel bilansipäevadel õiglases väärtuses, millest on maha arvatud hinnangulised müügikulutused. Õiglane väärtus on summa, mille eest on võimalik vahetada vara teadlike, huvitatud ja sõltumatute osapoolte vahelises tehingus. Kui on olemas aktiivne turg, siis loetakse õiglaseks väärtuseks turuhind. Kui ei ole aktiivset turgu, siis leitakse õiglane väärtus vara käsutamisest tekkivate rahavoogude diskonteerimise teel.

Kasumid ja kahjumid õiglase väärtuse muutusest kajastatakse aruandeperioodil kasumiaruandes ärikasumi koosseisus.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringuna kajastatakse kinnisvaraobjekte (maa, hoone), mida kontsern hoiab (kas omanikuna või kapitalirendi tingimustel rendituna) renditulu teenimise või turuväärtuse kasvu eesmärgil ja mida ei kasutata enda majandustegevuses. Kinnisvarainvesteering võetakse bilansis algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisega otseselt seonduvaid tehingutasusid (s.o notaritasud, riigilõivud, nõustajatele makstud tasud ja muud kulutused, ilma milleta ei oleks ostutehing tõenäoliselt aset leidnud). Edasi kajastatakse kinnisvarainvesteeringuid õiglases väärtuses, mis baseerub iga-aastasel juhatuse liikme poolt määratud turuhinnal kasutades võrdleva turuhinna meetodit. Õiglase väärtuse muutused kajastatakse kasumiaruandes kirjel "Muud ärikulud"/"Muud äritulud". Õiglase väärtuse meetodil kajastatavatel kinnisvarainvesteeringutel ei arvestata amortisatsiooni.

Kinnisvarainvesteeringu kajastamine bilansis lõpetatakse objekti võõrandamise või kasutusest eemaldamise korral, kui varast ei teki eeldatavasti tulevast majanduslikku kasu. Kinnisvarainvesteeringu kajastamise lõpetamisest tekkinud kasum või kahjum kajastatakse lõpetamise perioodi kasumiaruandes muude äritulude või muude ärikulude real. Kui kinnisvaraobjekti kasutamise eesmärk muutub, klassifitseeritakse vara bilansis ümber. Alates muutuse toimumisest kuupäevast rakendatakse objekti suhtes selle vararühma arvestuspõhimõtteid, kuhu objekt on üle kantud.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid maksumusega alates 640 eurost ja kasuliku elueaga üle ühe aasta. Varad, mille kasulik eluiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 640 euro, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudena) ja vara kasutusele võtmise hetkel kantakse 100%-liselt kulusse. Kuludesse kantud väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määraates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt kasulikule elueale.

Arvelevõetud materiaalse põhivaraga seotud hilisemad väljaminekud (näiteks mõne varaobjekti teatud osade asendamine) lisatakse varade bilansilisele väärtusele siis, kui on täidetud järgmised kriteeriumid: (a) on tõenäoline, et kontsern saab sellest tulevikus majanduslikku kasu ning (b) nende soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta. Asendatud osad kantakse bilansist välja. Kõik teised väljaminekud kajastatakse kuludena perioodil, mil vastavad kulutused tehti.

Materiaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit.

Vara amortiseerimine lõpetatakse kui vara lõppväärtus, milleks on summa, mida kontsern saaks vara võõrandamisel täna, juhul kui vara oleks sama vana ja samas seisukorras, nagu ta on eeldatavasti tema kasuliku eluea lõppedes, ületab tema bilansilist jääkmaksumust.

Materiaalse põhivara amortisatsioonimeetodid, -normid ja lõppväärtused vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpul ja kui uued hinnangud erinevad eelnevatest, kajastatakse muutused raamatupidamislike hinnangute muutustena, s.t edasiulatuvalt.

Materiaalse põhivara bilansilise väärtuse võimalikku langust kontrollitakse juhtudel, kui mingid sündmused või asjaolude muutumine näitavad, et vara kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse. Kui sellised asjaolud on olemas, viib kontsern läbi vara kaetava väärtuse hindamise. Kui hinnanguline kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline väärtus, siis hinnatakse see vara või raha genereeriva üksuse moodustavad varad alla kuni kaetava väärtuseni, milleks on kas sellest varast tulevikus saadavate rahavoogude nüüdiseväärtus (ehk kasutusväärtus) või selle vara õiglane väärtus, mida on vähendatud müügikulutustega, olenevalt kumb on kõrgem. Vara õiglase väärtuse määramisel kasutatakse vajadusel kontserniväliste ekspertide abi. Allahindlus kajastatakse aruandeperioodi kuluna kasumiaruande real "põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus".

Kui hiljem vara kaetav väärtus on tõusnud üle vara bilansilise väärtuse, siis allahindlus tühistatakse ja suurendatakse vara bilansilist väärtust, kuid mitte suurema summani, kui bilansilise väärtuseni, mis varal oleks, kui allahindlust ei oleks tehtud. Vara allahindluse tühistamine kajastatakse kasumiaruandes samal real, kus kajastati ka varasem allahindlus.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamisel või siis, kui kontsern ei eelda selle vara kasutamisest või müügist enam majandusliku kasu saamist. Materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse selle perioodi, millal kajastamine lõpetati, kasumiaruandes real "muud äritulud" või "muud ärikulud".

Äriühendustest eraldi omandatud immateriaalsed varad võetakse arvele ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- varaobjekt on kontserni poolt kontrollitav;
- on tõenäoline, et kontsern saab objekti kasutamisest tulevikus tulu;
- objekti soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav.

Immateriaalsed varad, mis on omandatud läbi äriühenduse, võetakse arvele firmaväärtusest eraldi, kui need varaobjektid on eraldatavad või on tekkinud lepingulistest või muudest juriidilistest õigustest ja nende õiglast väärtust saab omandamise kuupäeval usaldusväärselt hinnata.

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Edaspidi kajastatakse immateriaalset põhivara bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Immateriaalsete varade puhul hinnatakse, kas tegemist on piiratud või määratud kasuliku elueaga varaga. Piiratud kasuliku elueaga immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarset amortisatsiooni meetodit.

Kui on asjaolusid, mis viitavad, et piiratud elueaga immateriaalse vara kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse, siis viiakse läbi vara väärtuse languse test ja vajadusel hinnatakse vara alla tema kaetavale väärtusele.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 640 EUR

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Ehitised	7-33
Masinad ja seadmed	4-10
Muu materiaalne põhivara	2-5
Arvutitarkvara	5

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kapitalirendi tingimustel soetatud vara võetakse rentniku bilansis arvele vara soetusmaksumuses või miinimumrendimaksede nüüdisväärtuses juhul, kui viimane on madalam. Kapitalirendi tingimustel soetatud varade amortisatsiooniperioodiks on vara kasulik eluiga või rendiperiood, olenevalt sellest, mis on lühem. Kapitalirendi tingimustel müüdüd vara kajastatakse rendileandja bilansis nõudena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas. Rendimaksed jagatakse finantskuluks/-tuluks ja rendikohustise/-nõude tasumiseks selliselt, et intressimäär oleks igal ajahetkel sama.

Kasutusrendi puhul kajastab renditavat vara oma bilansis rendileandja. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt rendileandja poolt tuluna ning rentniku poolt kuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglasel väärtusel (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustistelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või kontsernil pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva.

Finantskohustis eemaldatakse bilansist siis, kui see on kas rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt Eesti Vabariigi äriaseadustikule ja emaeettevõtte põhikirjale teeb ettevõtte iga aasta puhaskasumist vähemalt 5%-lise eraldise kohustuslikku reservkapitali kuni reservkapital moodustab vähemalt 10% osakapitalist. Kohustuslikku reservkapitali ei tohi dividendidena välja maksta, kuid seda võib kasutada kahjumi katmiseks, kui kahjumeid ei ole võimalik katta vabast omakapitalist. Samuti võib kohustuslikku reservkapitali kasutada osakapitali suurendamiseks.

Tulud

Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Kui tasumine toimub tavatingimustest pikema perioodi jooksul, kajastatakse tulu saadava tasu nüüdisväärtuses. Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise perioodil.

Pikaajaliste teenuslepingute tulude ja kulude kajastamisel kasutatakse valmidusastme meetodit. Osutatava teenuse valmidusaste leitakse teenuse osutamisega seotud tegelike kulude ja eelarveliste kogukulude suhtena bilansipäeval. Juhul, kui teenuse osutaja on bilansipäevaks väljastanud tellijale arveid suuremas või väiksemas summas, kui valmidusastme meetodil arvestatud tulu, siis kajastatakse seda vahet bilansis vastavalt kas saadud ettemaksena või nõudena. Kui on selgunud, et teenuse osutamisega kaasnevad kogukulud ületavad teenuse osutamisest saadava tulu, siis kajastatakse oodatav kahjum kohe ja täies ulatuses kasumiaruandes.

Intressitulu ja dividenditulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata. Intressitulu kajastatakse kasutades vara sisemist intressimäära, välja arvatud juhtudel, kui intressi laekumine on ebakindel. Sellistel juhtudel arvestatakse intressitulu kassapõhiselt. Dividenditulu kajastatakse siis, kui omanikul on tekkinud seaduslik õigus nende saamiseks.

Maksustamine

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Dividendidena jaotatud kasumi maksumääraks on 20/80. Teatud tingimustel on võimalik saadud dividendide jaotada edasi ilma täiendava tulumaksukuluta. Dividendide väljamaksmisega kaasnevad ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Maksustamissüsteemi omapärast lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtetel erinevusi vara maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel ning sellest tulenevalt ka edasilükkunud tulumaksunõudeid ega -kohustisi. Bilansis ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustist, mis tekiks jaotamata kasumist dividendide väljamaksmisel.

Maksimaalne võimalik tulumaksukohustise summa, mis võiks kaasnedada dividendide väljamaksmisega, on ära toodud aastaaruande lisades.

Tulumaks Lätis

Lätis on ettevõtte puhaskasum tulumaksuga maksustatav. Lätis on tulumaksumäär 15% maksustatavast tulust. Maksustatav tulu kalkuleeritakse ettevõtte kasumist enne tulumaksu, mida korrigeeritakse tulumaksu deklaratsioonides kohalike tulumaksuseaduste nõuetest lähtuvalt ajutiselt või püsivalt lubatud tulu- ja kulutäiendustega.

Valgevenes registreeritud tütarettevõtte

Vastavalt tulumaksuseadustele on ettevõtte puhaskasum, mida on korrigeeritud tulumaksuseaduses sätestatud ajutiste ja püsivate erinevustega, Valgevenes tulumaksuga maksustatav (maksumäär on 18%).

Edasilükkunud tulumaks on kajastatud kohustise meetodil kõigi bilansikuupäeval esinevate ajutiste erinevuste kohta varade ja kohustiste maksustamisbaasi ja nende bilansilise väärtuse vahel raamatupidamisarvestuses. Edasilükkunud tulumaksuvara kajastatakse ainult siis, kui on tõenäoline, et tulevikus tekivad kasumid, mille arvelt saab edasilükkunud tulumaksuvara kasutada.

Valgevene maksuseadus võimaldab eelnevate perioodide kahjumeid kanda üle järgnevasse perioodidesse. Seetõttu on Vitebskaja Lespopilkal võimalik vähendada jooksva majandusaasta kasumit eelnevatel perioodidel saadud kahjumi võrra ning kajastada edasilükkunud tulumaksuvara.

Eelnevate perioodide kahjumeid on võimalik tasaarveldada jooksva majandusaasta kasumiga alates 2011.aasta seisuga ning teha seda järgneva 10 aasta jooksul.

Tasumisele kuuluv tulumaksukohustus kajastatakse lühiajalise kohustusena ja edasilükkunud tulumaksu-kohustus pikaajalise kohustusena.

Välismaiste tütarettevõtete puhul leitakse edasilükkunud tulumaksuvara või -kohustus kõigi bilansikuupäeval esinevate varade ja kohustiste maksustamisväärtuste ning raamatupidamisväärtuste ajutiste erinevuste kohta. Edasilükkunud tulumaksuvara esitatakse bilansis vaid juhul, kui prognoositavas tulevikus on tõenäoline edasilükkunud tulumaksuvaraga võrreldavas suuruses tulumaksukohustise tekkimine, mida saaks kasutada tasaarveldamiseks.

Seotud osapooled

Kaamos Group OÜ konsolideeritud aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- omanikke (emaeettevõtte ning emaeettevõtet kontrollivad või selle üle olulist mõju omavad isikud);
- tegev- ja kõrgemat juhtkonda;
- eespool loetletud isikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid.

Faktooring

Faktooring on nõuete müük, kusjuures sõltuvalt faktooringlepingu tüübist on ostjal õigus teatud aja jooksul nõue müüjale tagasi müüa (regressiõigusega faktooring) või tagasimüügi õigus puudub ning kõik nõudega seotud riskid ja tulud lähevad ka sisuliselt üle müüjalt ostjale (regressiõiguseta faktooring).

Regressiõigusega faktooringut kajastatakse kui finantseerimistehingut (s.t nõude tagatisel võetud laenu) ning nõuet kajastatakse bilansis kuni see on laekunud või regressiõigus on aegunud. Faktooringtehingust tekkinud faktooringkohustist kajastatakse analoogiliselt muudele võlakohustistele.

Regressiõiguseta faktooringut kajastatakse kui nõude müüki. Kahjum nõuete müügist kajastatakse kas finantskuluna või nõude allahindluse kuluna, sõltuvalt sellest, kas tehing tehti rahavoogude juhtimise või halbade nõuete riski maandamise eesmärgil.

Tuletisinstrumentid

Ettevõtte kasutab tuletisinstrumentidest intressimäära vahetustehinguid (interest rate swap) katmaks intressimääraga seotud riske. Selliseid tuletisinstrumente kajastatakse algselt tema õiglasest väärtusest lepingu sõlmimise kuupäeval ja hiljem hinnatakse ümber vastavalt instrumendi õiglase väärtuse muutusele. Kasumid ning kahjumid tuletisinstrumentidelt kajastatakse kasumiaruandes perioodi tulu ning kuluna. Kui õiglane väärtus on positiivne, kajastatakse tuletisinstrument varana, kui aga negatiivne, siis kohustisena. Tuletisinstrumendi õiglase väärtuse muutusest tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes, v.a. selliste tuletisinstrumentide, mis kvalifitseeruvad riskimaandamise eesmärgil soetatud instrumentide kajastamise erireegli (hedge accounting) alla. Viimaseid ettevõtte aruandeperioodil ja ka võrdlusperioodil ei ole olnud.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja aruande koostamispäeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Sularaha kassas	9 268	7 280
Tähtajalised hoiused	7 760	7 760
Arvelduskontod	1 352 495	2 221 123
Kokku raha	1 369 523	2 236 163

Lisa 3 Lühiajalised finantsinvesteeringud (eurodes)

			Kokku
	Aktsiad ja osad	Fondiosakud	
31.12.2014	129 799	328 333	458 132
Müük müügihinnas või lunastamine	-12 945	0	-12 945
Kasum (kahjum) müügist ja ümberhindlusest	7 275	14 185	21 460
31.12.2015	124 129	342 518	466 647
Kajastatud õiglasest väärtuses	124 129	342 518	466 647
Soetamine	0	32 582	32 582
Müük müügihinnas või lunastamine	-50 038	0	-50 038
Kasum (kahjum) müügist ja ümberhindlusest	25 407	43 143	68 550
31.12.2016	99 498	418 243	517 741
Kajastatud õiglasest väärtuses	99 498	418 243	517 741

Õiglasest väärtuses kajastatud aktsiate, fondiosakute ja võlakirjade õiglase väärtuse aluseks 31.12.2016 ja 2015 on nende noteeritud turuhinnad.

Lisa 4 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	3 245 675	3 245 675	0	0	5
Ostjatelt laekumata arved	3 292 581	3 292 581	0	0	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-46 906	-46 906	0	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	1 035 591	1 035 591	0	0	7
Muud nõuded	6 235 914	1 067 531	5 117 820	50 563	11
Laenuõuded	5 772 356	626 472	5 095 321	50 563	
Intressinõuded	431 059	431 059	0	0	
Viitlaekumised	32 499	10 000	22 499	0	
Ettemaksed	86 227	86 227	0	0	
Tulevaste perioodide kulud	9 796	9 796	0	0	
Muud makstud ettemaksed	76 431	76 431	0	0	
Kinnisvarainvesteeringu ettemaks	380 000	380 000	0	0	
Edasilükkunud tulumaks	756 736	0	756 736	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	11 740 143	5 815 024	5 874 556	50 563	
	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	3 714 083	3 714 083	0	0	5
Ostjatelt laekumata arved	3 780 113	3 780 113	0	0	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-66 030	-66 030	0	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	770 434	770 434	0	0	7
Muud nõuded	4 143 635	820 403	3 323 232	0	11
Laenuõuded	3 915 945	618 281	3 297 664	0	
Intressinõuded	194 255	194 255	0	0	
Viitlaekumised	33 435	7 867	25 568	0	
Ettemaksed	99 285	91 178	8 107	0	
Tulevaste perioodide kulud	91 178	91 178	0	0	
Muud makstud ettemaksed	8 107	0	8 107	0	
Edasilükkunud tulumaks	669 472	0	669 472	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	9 396 909	5 396 098	4 000 811	0	

Lisa 5 Nõuded ostjate vastu

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Ostjatelt laekumata arved	3 292 581	3 780 113
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-46 906	-66 030
Kokku nõuded ostjate vastu	3 245 675	3 714 083

Lisa 6 Varud

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Tooraine ja materjal	952 354	598 380
Tooraine ja materjal	952 354	598 380
Lõpetamata toodang	166 732	114 861
Lõpetamata toodang	166 732	114 861
Valmistoodang	2 650 110	2 896 504
Valmistoodang	2 650 110	2 896 504
Müügiks ostetud kaubad	5 463	4 275
Müügiks ostetud kaubad	5 463	4 275
Ettemaksed varude eest	297 146	188 491
Ettemaksed varude eest	297 146	188 491
Lõpetamata kinnisvaraarendus	8 134 801	4 827 571
Kokku varud	12 206 606	8 630 082

2015 ja 2016 aastal varusid mahakantud ega allahinnatud ei ole.

Lisa 7 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2016		31.12.2015	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks	0	82 669	0	5 543
Käibemaks	143 648	176 057	524 437	714 604
Üksikisiku tulumaks	0	70 979	0	71 397
Sotsiaalmaks	0	140 483	0	142 430
Kohustuslik kogumispension	0	6 930	0	6 950
Töötuskindlustusmaksed	0	8 366	0	8 848
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad	0	12 716	0	4 195
Ettemaksukonto jääk	891 943		245 997	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	1 035 591	498 200	770 434	953 967

Lisa 8 Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse (eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Sidusettevõtjate aktsiad ja osad	567 174	435 962
Kokku investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	567 174	435 962

Lisa 9 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad (eurodes)

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon					
Tütarettevõtja registrikood	Tütarettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2015	31.12.2016
10886401	Kaamos Kinnisvara AS	Eesti	Kinnisvara arendamine ja investeeringud	91	100
10644555	Valmos OÜ	Eesti	Spoonitootmine	90	90
11029254	Sellwood Project OÜ	Eesti	Investeeringud puidutööstusesse	60	60
11304275	Timetable OÜ	Eesti	Investeeringud puidutööstusesse	72	72
11029099	Novedigi OÜ	Eesti	Elektrienergia käitlemine	100	100
12185826	Valpuu OÜ	Eesti	Investeeringud puidutööstusesse	100	100
11695726	Kaamos Trading OÜ	Eesti	Investeeringud väärtpaberitesse	100	100
10965224	Woodbakers AS	Eesti	Saematerjali tootmine	83	83

Omandatud osalused			
Tütarettevõtja nimetus	Omandatud osaluse %	Omandamise kuupäev	Omandatud osaluse soetusmaksumus
Kaamos Kinnisvara AS	9	09.11.2016	28 601

Müüdüd osalused			
Tütarettevõtja nimetus	Müüdüd osaluse %	Müüdüd osalus müügihinnas	Müüdüd osaluse müügikasum (-kahjum)
Purtonor OY	25	25 000	0

Kaamos Kinnisvara OÜ omas osalusi järgmistes tütarettevõtjates:

- Vindor Holding OÜ (Eesti) - osalus 100% (2015: 100%);
- Herasten OÜ (Eesti) - osalus 100% (2015: 100%);
- Hõbemetsa OÜ (Eesti) - osalus 100% (2015: 100%);
- Tammsaare Ärikeskus OÜ (Eesti) - osalus 100% (2015: 100%);
- Kaamos Ehitus OÜ (Eesti) - osalus 100% (2015: 100%);
- Risingsun OÜ (Eesti) - osalus 50% (2015: 50%);
- Avala OÜ (Eesti) - osalus 100% (2015: 100%);
- Markeland OÜ (Eesti) - osalus 65% (2015: 65%);
- Pelihanza SIA (Läti) - osalus 65% (2015: 65%);
- Luminal Kinnisvara OÜ (Eesti) - osalus 100% (2015:100%);
- MEPS-Kaamos Team OÜ (Eesti) - osalus 85% (2015:85%);
- Nuudi Kinnisvara OÜ (Eesti) - osalus 100% (2015: 100%);

- Tindi Majad OÜ (Eesti) - osalus 100% (2015:100%);
- Rohu Kvartal OÜ (Eesti) - osalus 50% (2015:50%);
- Revali Residentsid OÜ (Eesti) - osalus 100% (2015:100%);
- Foritor OY(Soome) - osalus 100% (2015:100%);
- Purtonor OY (Soome) - osalus 75% (2015:100%).

Valmos OÜ omas osalusi järgmistes tütarettevõtjates:

- Valmos V OOO (Venemaa) - kontsern omab ettevõtte üle kontrolli kaudselt oma juhtorganite liikmetele kuuluvate osaluste kaudu - osalus 100% (2015: 100%);
- Valmos Vologda OOO (Venemaa) - osalus 100% (2015: 100%);
- Volga Shpon OOO (Venemaa) - osalus 100% (2015: 100%).

Woodbakers AS omas osalust järgmises tütarettevõtjas:

- Vitebskaja Lesopilka IP (Valgevene) - osalus 100% (2015: 100%).

Lisa 10 Sidusettevõtjate aktsiad ja osad (eurodes)

Sidusettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon					
Sidusettevõtja registrikood	Sidusettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2015	31.12.2016
12227944	Mogipuu OÜ	Eesti	Metsa ülestöötamine	49	49
10923734	Tahku Invest OÜ	Eesti	Kinnisvara investeeeringud	10	10
12137603	Baltania OÜ	Eesti	Juhtimisalane nõustamine	25	33
12668192	Skinest Air OÜ	Eesti	Õhustranspordivahendite rentimine ja kasutusrent	20	20
14125343	Est-For Invest OÜ	Eesti	Valdusfirmade tegevus	0	17
790771876	Biverforester OOO	Valgevene	Metsa langetamine	5	5

Omandatud osalused			
Sidusettevõtja nimetus	Omandatud osaluse %	Omandamise kuupäev	Omandatud osaluse soetusmaksumus
Est-For Invest OÜ	17	27.09.2016	2 000
Baltania OÜ	8	23.12.2016	79 800

Lisa 11 Muud nõuded

(eurodes)

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Laenuõuded	5 772 356	626 472	5 095 321	50 563			
Laen omanikuga seotud ettevõtjale Tahku Invest	52 862	52 862	0	0	0%	EUR	tähtajatu
Laen omanikuga seotud ettevõtjale Vigrelle	1 107 695	0	1 107 695	0	3%	EUR	31.12.2020
Laen Explorer Capitalile	74 200	74 200	0	0	4%	EUR	08.12.2017
Laen eraisikule	12 782	12 782	0	0	10%	EUR	31.03.2017
Laen eraisikule	295 991	295 991	0	0	10%	EUR	31.12.2017
Laen Metsapere Metsad OÜ-le	40 922	40 922	0	0	4%	EUR	31.12.2017
Laen Metsapere Metsad	36 215	36 215	0	0	3%	EUR	31.12.2017
Laen Mogipuu OÜ-le	418 863	0	418 863	0	5%	EUR	01.01.2018
Laen Baltania OÜ-le	20 000	20 000	0	0	4%	EUR	31.12.2016
Laen Pajarinki OY-le	12 500	12 500	0	0	3,5%	EUR	30.04.2017
Laen Jubek Investments	7 000	7 000	0	0	10%	EUR	31.12.2017
Laen KJ Trading OÜ-le	1 247 803	0	1 247 803	0	10%	EUR	31.12.2021
Laen Skinest Air OÜ-le	2 207 960	0	2 207 960	0	12%	EUR;USD	31.12.2018
Laen eraisikule	4 000	4 000	0	0	4%	EUR	31.12.2017
Laen eraisikule	70 000	70 000	0	0	4%	EUR	05.10.2017
Laen Delfes Metall OÜ-le	60 000	0	60 000	0	10%	EUR	31.03.2018
Laen Tervevenekiinteistõ	53 000	0	53 000	0	5%	EUR	20.02.2020
Laen Est-For Invest OÜ	50 563	0	0	50 563	5%	EUR	30.09.2023
Intressinõuded	431 059	431 059	0	0			
Viitlaekumised	32 499	10 000	22 499	0			
Kokku muud nõuded	6 235 914	1 067 531	5 117 820	50 563			

--

	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Laenunõuded	3 915 945	618 281	3 297 664	0			
Laen omanikuga seotud ettevõtjale Tahku Invest	52 650	52 650	0	0	0%	EUR	tähtajatu
Laen omanikuga seotud ettevõtjale Vigrelle AS	1 107 695	0	1 107 695	0	5%	EUR	31.12.2020
Laen Gee Pluss OÜ'le	120 000	120 000	0	0	4%	EUR	31.12.2016
Laen Explorer Capital OÜ'le	74 100	74 100	0	0	4%	EUR	08.12.2016
Laen eraisikule	12 783	12 783	0	0	10%	EUR	31.03.2016
Laen eraisikule	268 744	268 744	0	0	10%	EUR	31.12.2016
Laen sidusettevõtjale Mogipuu OÜ'le	496 000	0	496 000	0	5%	EUR	31.12.2017
Laen eraisikule	2 000	2 000	0	0	5%	EUR	31.03.2016
Laen sidusettevõtjale Baltania OÜ'le	20 000	20 000	0	0	4%	EUR	31.12.2016
Laen Pajarinki OY'le	25 000	25 000	0	0	3,5%	EUR	30.12.2016
Laen Jubek Investments	7 000	7 000	0	0	10%	EUR	01.09.2016
Laen KJ Trading OÜ'le	498 849	0	498 849	0	10%	EUR	31.12.2017
Laen sidusettevõtjale Skinest Air OÜ'le	1 135 120	0	1 135 120	0	12%	EUR;USD	31.12.2019
Laen eraisikule	4 000	4 000	0	0	4%	EUR	08.12.2016
Laen Klip Marine Shipmanagement OÜ-le	32 004	32 004	0	0	5%	EUR	16.11.2016
Laen Tervavenekiinteistö OY-le	60 000	0	60 000	0	5%	EUR	20.02.2020
Intressinõuded	194 255	194 255	0	0			
Intressinõuded	194 255	194 255	0	0			
Viitlaekumised	33 435	7 867	25 568	0			
Kokku muud nõuded	4 143 635	820 403	3 323 232	0			

Lisa 12 Kinnisvarainvesteeringud

(eurodes)

Õiglase väärtuse meetod	
31.12.2014	71 366 589
Ostud ja parendused	4 837 344
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	9 573 017
31.12.2015	85 776 950
Ostud ja parendused	1 758 166
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	70 120
Müügid	-100 000
31.12.2016	87 505 236

	2016	2015
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu	5 379 603	4 991 558
Kinnisvarainvesteeringute otsesed haldamiskulud	-240 052	-65 025

Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtus summas 68 597 922 on leitud juhatuse liikme poolt määratud turuhinnal kasutades diskonteeritud rahavoogude meetodit.

Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtus summas 18 907 314 on leitud juhatuse liikme poolt määratud turuhinnal kasutades võrdleva turuhinna meetodit.

Kuivõrd investorite suur nõudlus kinnisvara rahavoo objektide järele on mõjutanud kapitalisatsioonimäärasid antud varaklassis, siis suurenes ka investeeringu turuväärtus 2016.aastal.

Lisa 13 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

						Kokku
	Maa	Ehitised	Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	Lõpetamata projektid ja ettemaksud	
31.12.2014						
Soetusmaksumus	85 665	9 685 990	15 307 570	338 614	387 106	25 804 945
Akumuleeritud kulum		-4 766 480	-9 567 580	-250 978	0	-14 585 038
Jääkmaksumus	85 665	4 919 510	5 739 990	87 636	387 106	11 219 907
Ostud ja parendused	0	67 644	1 024 455	21 747	2 833 319	3 947 165
Uute ehitiste ost, uusehitus, parendused		67 644			0	67 644
Muud ostud ja parendused			1 024 455	21 747	2 833 319	3 879 521
Amortisatsioonikulu	0	-548 913	-1 368 560	-28 684	0	-1 946 157
Müügid	0	0	-56 531	0	0	-56 531
Ümberklassifitseerimised	0	503 273	812 820	0	-1 316 093	0
Ümberklassifitseerimine lõpetamata projektidest	0	503 273	812 820	0	-1 316 093	0
Muud muutused	0	-243 700	-210 366	-20 709	-1	-474 776
31.12.2015						
Soetusmaksumus	85 665	10 013 207	16 877 948	339 652	1 904 331	29 220 803
Akumuleeritud kulum	0	-5 315 393	-10 936 140	-279 662	0	-16 531 195
Jääkmaksumus	85 665	4 697 814	5 941 808	59 990	1 904 331	12 689 608
Ostud ja parendused	0	100 344	843 927	9 220	8 126 491	9 079 982
Uute ehitiste ost, uusehitus, parendused		100 344			8 126 491	8 226 835
Muud ostud ja parendused			843 927	9 220	0	853 147
Amortisatsioonikulu	0	-599 942	-1 157 910	-30 591	0	-1 788 443
Müügid	0	0	-224 943	0	0	-224 943
Ümberklassifitseerimised	-51 772	779 651	0	0	-727 880	-1
Muud muutused	0	302 245	-803 996	8 448	160 097	-333 206
31.12.2016						
Soetusmaksumus	33 893	11 195 447	16 692 936	357 320	9 463 039	37 742 635
Akumuleeritud kulum	0	-5 915 335	-12 094 050	-310 253	0	-18 319 638
Jääkmaksumus	33 893	5 280 112	4 598 886	47 067	9 463 039	19 422 997

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinnas

	2016	2015
Ehitised	0	1 232
Masinad ja seadmed	235 372	0

Muud masinad ja seadmed	235 372	0
Kokku	235 372	1 232

Panditud põhivarade bilansiline (jääk)maksumus on 1 789 526 eur.

Kajastatud Lisas Materiaalne põhivara MUUD MUUTUSED on seotud arvestusvaluuta muutusega.

Täiendav informatsioon omakapitali komponentide kohta on avalikustatud lisas 1.

Lisa 14 Bioloogilised varad

(eurodes)

Õiglase väärtuse meetod

Põhivarad		Kokku
	Loomsed varad	
31.12.2014	13 996	13 996
31.12.2015	13 996	13 996
31.12.2016	13 996	13 996

Lisa 15 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

	Kokku	
	Muud immateriaalsed põhivarad	
31.12.2014		
Soetusmaksumus	90 534	90 534
Akumuleeritud kulum	-45 973	-45 973
Jääkmaksumus	44 561	44 561
Ostud ja parendused	131 327	131 327
Amortisatsioonikulu	-22 299	-22 299
Muud muutused	-14 897	-14 897
31.12.2015		
Soetusmaksumus	206 964	206 964
Akumuleeritud kulum	-68 272	-68 272
Jääkmaksumus	138 692	138 692
Ostud ja parendused	100 273	100 273
Amortisatsioonikulu	-49 940	-49 940
Ümberklassifitseerimised	126	126
31.12.2016		
Soetusmaksumus	305 561	305 561
Akumuleeritud kulum	-116 410	-116 410
Jääkmaksumus	189 151	189 151

Lisa 16 Kapitalirent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Kapitalirendid I	3 920	3 920	0	0	4,225%	EUR	30.11.2017
Kapitalirendid II	412 201	102 277	309 924	0	1,85% kuni 2,4%	EUR	30.03.2017 kuni 30.11.2021
Kapitalirendikohustised kokku	416 121	106 197	309 924	0			

	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Kapitalirendid I	8 024	4 108	3 916	0	4,225%	EUR	30.11.2017
Kapitalirendid II	173 561	101 085	72 476	0	2,05 kuni 2,4%	EUR	30.12.2016 kuni 30.11.2019
Kapitalirendikohustised kokku	181 585	105 193	76 392	0			

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2016	31.12.2015
Masinaid ja seadmeid	502 493	177 389
Kokku	502 493	177 389

Majandusaasta jooksul pole täiendavaid kapitalirendilepinguid sõlmitud.

Osa rendilepinguid on sõlmitud väljaostuoptiooniga, mis annavad rendiperioodi lõppedes kas liisitava vara kokkulepitud väärtusega välja osta või loobuda vara omandamisest. Kuna eeldatavasti kasutatakse väljaostu võimalust, on kõik liisinglepingud kajastatud kapitalirendina.

Lisa 17 Kasutusrent (eurodes)

Aruandekohustuslane kui rendileandja

	2016	2015
Kasutusrenditulu	5 379 603	4 970 853
Järgmiste perioodide kasutusrenditulu mittekatkestatavatest lepingutest		
	31.12.2016	31.12.2015
12 kuu jooksul	4 772 287	4 957 338
1-5 aasta jooksul	13 725 812	11 980 832
Üle 5 aasta	5 005 665	4 452 186
Rendile või üürile antud varade bilansiline jääkmaksumus		
Kinnisvarainvesteeringud	69 985 241	67 650 515
Kokku	69 985 241	67 650 515

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2016	2015
Kasutusrendikulu	3 293	6 365
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest		
	31.12.2016	31.12.2015
12 kuu jooksul	3 165	3 111
1-5 aasta jooksul	2 140	11 881

Kasutusrendi lepinguga on soetatud üks sõiduauto SUBARU Outback VA 2,5. Intressimäär 6kuu EURIBOR + 2% aastas ja lõpptähtaeg 24.09.2018.a.

Lisa 18 Laenukohustised

(eurodes)

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Lühiajalised laenud							
Arvelduskrediidid	673 745	673 745			2,18%	EUR	31.12.2017
Lühiajalised laenud kokku	673 745	673 745					
Pikaajalised laenud							
Pangalaenud	47 486 767	32 326 656	15 160 111	0	0,883%-2,75%	EUR	20.08.2017-15.09.2021
Muud laenud	1 872 065	0	1 872 065	0	4%-6%	EUR	01.01.2018-01.01.2021
Pikaajalised laenud kokku	49 358 832	32 326 656	17 032 176	0			
Kapitalirendikohustised kokku	416 121	106 197	309 924	0			
Laenukohustised kokku	50 448 698	33 106 598	17 342 100	0			

	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Lühiajalised laenud							
Arvelduskrediidid	850 004	850 004			2,18%-2,9%	EUR	01.08-31.12.2016
Lühiajalised laenud kokku	850 004	850 004					
Pikaajalised laenud							
Pangalaenud	39 631 283	4 429 586	35 201 697	0	0,975% - 4%	EUR	30.05.2016-19.09.2019
Muud laenud	1 945 933	0	1 945 933	0	4% - 6%	EUR	31.12.2017
Pikaajalised laenud kokku	41 577 216	4 429 586	37 147 630	0			
Kapitalirendikohustised kokku	181 585	105 193	76 392	0			
Laenukohustised kokku	42 608 805	5 384 783	37 224 022	0			

Tagatiseks panditud varade bilansiline (jääk)maksumus

	31.12.2016	31.12.2015
Maa	24 333	24 333
Ehitised	3 133 900	3 523 414
Muud varad	90 567 562	84 494 085
Kokku	93 725 795	88 041 832

Tabelis toodud tagatiseks panditud varade bilansiline jääkmaksumus ei sisalda kapitalirendina renditud varade jääkmaksumust. Nimetatud

andmed on esitatud lisas "Kapitalirent".

Juhatusel on plaanis refinantseerida 2017.a lõppevaid pangalaene ning sõlmida uued laenulepingud 5 aastase tähtajaga, mistõttu negatiivne käibekapital seisuga 31.detsmeber 2016 ei viita probleemile Kontserni likviidsusega.

Kaamos Kinnisvara AS:

Saadud pangalaenude tagatiseks on panditud järgmised varad ja antud järgmised garantiid:

1. SEB pangalt saadud laenu tagatiseks on I jrk. hüpoteek kinnistule asukohaga Tammsaare tee 47, Tallinn väärtuses 34 512 290 euro;
2. SEB pangalt saadud laenu tagatiseks on II jrk. hüpoteek kinnistule asukohaga Tammsaare tee 47, Tallinn väärtuses 7 682 290 eurot;
3. SEB pangalt saadud laenu tagatiseks on I jrk. hüpoteek kinnistule asukohaga Tatari tn. 51, Tallinn (reg osa nr 5168301) summas 6 500 000 eurot ;
4. Danske pangalt saadud laenu tagatiseks on I jrk. hüpoteek kinnistule asukohaga Pärnu mnt. 153, Tallinn väärtuses 1 322 971 eurot;
5. Danske pangalt saadud laenu tagatiseks on I jrk. hüpoteek kinnistule asukohaga Nuudi tee 18, Uusküla küla, Jõelähtme vald, Harjumaa (reg osa nr 14005802) summas 3 300 000 eurot.
6. OP pangalt saadud laenu tagatiseks on I jrk. hüpoteek kinnistule asukohaga Veskiposti tn 1, Tallinn väärtuses 3 640 000 eurot;
7. SEB pangalt saadud laenu tagatiseks on I jrk. hüpoteek kinnistule asukohaga Endla tn 16, Tallinn väärtuses 3 400 000 eurot;
8. Swedpangalt kasutamisele võtmata laenu tagatiseks on väärtuses 2 600 000 1.jrk hüpoteek kinnistule (registriosa nr 3608401) asukohaga Harju maakond, Tallinn, Põhja-Tallinna linnaosa, Libe tn 1 // 2 // 3 // 4 // 5 // 6 / Harju maakond, Tallinn, Põhja-Tallinna linnaosa, Libe tänav

Kaamos Kinnisvara AS antud garantiid:

1. SEB pangale summas 9 156 684 eurot
2. Swedpangale summas 1 500 000 eurot

Kaamos Ehitus OÜ antud ehitusgarantiid:

1. SEB pangale summas 1 000 000 eurot (kasutusele võetud 702 845 eurot)
2. Swedpangale summas 100 359 eurot.

Valmos OÜ:

Pangalaenude tagatiseks on ühishüpoteegid summas 8,94 mln eurot ning vallasvara kommertspondid kokku summas 3 mln eurot. Majandusaasta lõpu seisuga ei ole OÜ Valmos tütarfirmaa kohustusi kolmandate osapoolte ees garanteerinud.

Woodbakers AS:

Kontserni emattevõttel on arvelduskrediidi limiit AS SEB pangas 1 000 000 eur, tagatiseks on seatud aktsionäride garantiid. Laenu tagatiseks on aktsionäride garantiid ja kommerts pant vallasvarale.

Lisa 19 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	2 837 743	2 834 647	3 096	0	
Võlad töövõtjatele	305 347	305 347	0	0	
Maksuvõlad	498 200	498 200	0	0	7
Muud võlad	171 543	171 543	0	0	
Intressivõlad	31 734	31 734	0	0	
Muud viitvõlad	139 809	139 809	0	0	
Saadud ettemaksed	1 517 766	1 517 766	0	0	
Tuletisinstrument	446 666	446 666	0	0	21
Garantii- ja remondifond	196 989	196 989	0	0	
Kokku võlad ja ettemaksed	5 974 254	5 971 158	3 096	0	

	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	2 383 730	2 323 487	60 243	0	
Võlad töövõtjatele	284 317	284 317	0	0	
Maksuvõlad	953 967	953 967	0	0	7
Muud võlad	223 155	223 155	0	0	
Intressivõlad	110 272	110 272	0	0	
Dividendivõlad				0	
Muud viitvõlad	112 883	112 883	0	0	
Saadud ettemaksed	890 620	890 620	0	0	
Tulevaste perioodide tulud	0	0	0	0	
Muud saadud ettemaksed	890 620	890 620	0	0	
Tuletisinstrument	519 930	519 930	0	0	21
Kokku võlad ja ettemaksed	5 255 719	5 195 476	60 243	0	

Lisa 20 Tingimuslikud kohustised ja varad

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Tingimuslikud kohustised		
Võimalikud dividendid	62 848 130	58 978 262
Tulumaksukohustis võimalikelt dividendidelt	15 712 033	14 744 566
Kokku tingimuslikud kohustised	78 560 163	73 722 828

Lisa 21 Tuletisinstrumendid

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
	Kohustised	Kohustised
IRS alussummas 12 000 000 eurot, lõpptähtajaga 20.05.19	352 588	402 317
IRS alussummas 500 000 eurot, lõpptähtajaga 08.07.16	0	2 474
IRS alussummas 6 000 000 eurot, lõpptähtajaga 22.05.17	21 063	62 339
IRS alussummas 4 000 000 eurot, lõpptähtajaga 19.12.19	73 015	52 800
Tuletisinstrumendid kokku	446 666	519 930

Kontsernil on sõlmitud bilansipäeva seisuga neli tuletisinstrumendi lepingut kogusummas 22 000 000 eurot. Nimetatud tehingute tulemusena fikseeriti ujuva intressimääraga laenude intressikulu, mille tulemusena tõusis fikseeritud kohustuste osakaal laenuportfellis ligi 90%-ni. Intressiriski juhtimisest tulenevalt on kontserni eesmärgiks hoida laenuportfelli enamuses ulatuses fikseeritud intressimääraga kohustusena, mis võimaldab neutraliseerida sõltuvust turuliikumistest ja optimeerida intressikulusid nii intressikõvera languse, kui ka tõusutrendide korral. Nimetatud eesmärgi saavutamiseks kasutatakse tuletisinstrumente intressimäärade vahetuslepinguid (interest rate swap ehk IRS). Tuletisinstrumentide turuväärtuse aluseks on SEB Pank AS noteeringud bilansipäeval. Tuletisinstrumentidega seotud maksed teostatakse eurodes.

Lisa 22 Osakapital

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Osakapital	2 556	2 556
Osade arv (tk)	1	1

Lisa 23 Müügitulu

(eurodes)

	2016	2015
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	26 049 510	27 814 749
Müük Euroopa Liidu riikidele, muud	14 115 044	15 659 461
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	40 164 554	43 474 210
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike		
Müük väljaspool Euroopa Liidu riike, muud	4 021 199	2 833 571
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike, kokku	4 021 199	2 833 571
Kokku müügitulu	44 185 753	46 307 781
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Üüritulu	5 348 345	4 962 384
Ehituse peatöövõtt	8 174 381	8 383 258
Konsultatsioonid	39 427	9 453
Spoonid müük	7 779 449	8 741 101
Ümarpalgi müük	397 324	1 122 042
Saematerjali müük	17 418 315	14 249 918
Muu kauba müük	255 340	290 114
Transportteenused	0	121
Muud teenused	401 158	360 503
Kinnisvara müük	4 372 014	8 188 887
Kokku müügitulu	44 185 753	46 307 781

Lisa 24 Muud äritulud

(eurodes)

	2016	2015	Lisa nr
Kasum kinnisvarainvesteeringute müügist	5 000	0	
Kasum materiaalsete põhivarade müügist	17 771	24 616	
Kasum kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutusest	70 120	9 573 017	12
Kasum valuutakursi muutustest	3 434	7 257	
Trahvid, viivised ja hüvitised	14 431	54 192	
Muud	118 883	40 107	
Kokku muud äritulud	229 639	9 699 189	

Lisa 25 Kaubad, toore, materjal ja teenused

(eurodes)

	2016	2015
Tooraine ja materjal	-12 784 719	-11 526 351
Ostetud teenuste kulud	-8 948 207	-8 705 856
Ostetud abimaterjalide kulud	-56 197	-22 050
Ostetud kaupade ja teenuste kulud kinnisvaraobjektidele	-4 144 858	-8 758 961
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	-25 933 981	-29 013 218

Lisa 26 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2016	2015
Üür ja rent	0	-65 224
Energia	-485 181	-554 594
Mitmesugused bürookulud	-333 705	-227 824
Lähetuskulud	-135 187	-114 141
Koolituskulud	-26 272	-28 341
Riiklikud ja kohalikud maksud	-143 054	-92 831
Kulu ebatöenäoliselt laekuvatest nõuetest	-76 703	-105 327
Erisoodustused	-42 228	-16 324
Turunduskulud	-242 452	-82 462
Professionaalsete teenuste kulud	-363 262	-139 150
Sõiduautodega seotud kulud	-77 202	-36 970
Kinnisvara haldus- ja hoolduskulud	-29 396	-65 025
Tootmismasinate remont ja kütused	-377 422	-417 303
Kindlustus- ja valvekulud	-137 962	-172 673
Töötajate transport	-29 121	-39 783
Kinnisvara vahendamine	0	-35 864
Muud	-246 208	-328 695
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-2 745 355	-2 522 531

Lisa 27 Tööjõukulud

(eurodes)

	2016	2015
Palgakulu	-4 469 154	-4 339 086
Sotsiaalmaksud	-1 474 576	-1 391 546
Puhkusetasu kohustuse muutus	-260 575	-281 860
Kokku tööjõukulud	-6 204 305	-6 012 492
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	422	423

Lisa 28 Muud ärikulud

(eurodes)

	2016	2015
Kahjum materiaalsete põhivarade müügist	-22 526	-29 342
Kahjum valuutakursi muutustest	-113 637	-16 382
Trahvid, viivised ja hüvitised	-11 624	-48 293
Maamaks	-164 793	-77 837
Annetused	-3 251	-3 517
Klientidele edasi kantavad kulud	-25 065	-25 591
Erisoodustusega seotud maksed	-25 320	-25 363
Kahjum varade allahindlusest	-3 566	-159 047
Muud	-12 709	-8 423
Kokku muud ärikulud	-382 491	-393 795

Lisa 29 Intressikulud

(eurodes)

	2016	2015
Intressikulu laenudelt	-632 211	-715 825
Intressikulu kapitalirendilt	-4 948	-5 731
Muud intressikulud	-1 639	-1 921
Kokku intressikulud	-638 798	-723 477

Lisa 30 Muud finantstulud ja -kulud

(eurodes)

	2016	2015
Kasum (kahjum) valuutakursi muutustest	35 322	12 342
Finantstulud ja -kulud tütarettevõtjate aktsiatelt ja osadelt	24 375	0
Finantstulud ja -kulud muudelt finantsinvesteeringutelt	-243 387	-134 222
Intressitulud	330 502	221 151
Muud finantstulud ja -kulud	1 105	-267
Tulumaks laenuintressidelt	-30 344	-35 563
Kasum/kahjum finantsinvesteeringute ümberhindlusest	27 201	-148 893
Kokku muud finantstulud ja -kulud	144 774	-85 452

Lisa 31 Tulumaks

(eurodes)

Tulumaksukulu komponendid	2016		2015	
	Maksustatav summa	Tulumaks	Maksustatav summa	Tulumaks
Väljakuulutatud dividendid	1 275 261	793 921	381 275	95 369
Eesti	1 275 261	318 815	381 275	95 319
Muud riigid kui Eesti	0	475 106	0	50
Kokku	1 275 261	793 921	381 275	95 369

Lisa 32 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2016		31.12.2015	
	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Sidusettevõtjad	517 659	0	443 463	0
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	2 422 057	0	1 705 098	0

2016	Antud laenud	Antud laenude tagasimaksed
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad		
KJ Trading OÜ	1 811 700	1 101 000

2015	Antud laenud	Antud laenude tagasimaksed
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad		
KJ Trading OÜ	693 659	30 000

Ostud ja müügid

	2016		2015	
	Ostud	Müügid	Ostud	Müügid
Sidusettevõtjad			0	0
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	5 635	9 917	5 852

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
---	--	--

	2016	2015
Arvestatud tasu	61 226	35 013

Kaamos Group OÜ kontserni kontrollivaks osapooleks on Kaido Jõelett.

Kaamos Group OÜ on seotud osapooltele müünud juhtimis- ja raamatupidamise teenuseid. Kaamos Group OÜ on ostanud seotud osapooltelt kommunaalteenuseid.

Kaamos Group OÜ on arvestanud intresse järgmistelt seotud osapooltelt:

Sidusettevõtjatele antud laenudelt on arvestatud intressitulu summas 21 322 eurot (2015: 20 873).

Omaniku kontrolli all olevatele ettevõtjatele antud laenudelt on arvestatud intressitulu summas 38 260 eurot (2015: 1 097).

Omaniku olulise mõju all olevatele ettevõtjatele antud laenudelt on arvestatud intressitulu summas 52 545 eurot (2015: 55 375).

Omaniku kontrolli all olevatelt ettevõtjatelt saadud laenudelt on arvestatud intressikulu summas 0 eurot (2015: 76 107).

Lisa 33 Konsolideerimata bilanss

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Varad		
Käibevarad		
Raha	62 278	1 244 359
Finantsinvesteeringud	491 006	455 581
Nõuded ja ettemaksed	8 819 300	8 474 827
Kokku käibevarad	9 372 584	10 174 767
Põhivarad		
Finantsinvesteeringud	6 910 662	8 478 229
Nõuded ja ettemaksed	8 477 080	5 930 136
Kokku põhivarad	15 387 742	14 408 365
Kokku varad	24 760 326	24 583 132
Kohustised ja omakapital		
Kohustised		
Lühiajalised kohustised		
Võlad ja ettemaksed	83 816	26 778
Kokku lühiajalised kohustised	83 816	26 778
Pikaajalised kohustised		
Laenukohustised	2 181 184	2 068 449
Kokku pikaajalised kohustised	2 181 184	2 068 449
Kokku kohustised	2 265 000	2 095 227
Omakapital		
Osakapital nimiväärtuses	2 556	2 556
Kohustuslik reservkapital	256	256
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	21 890 093	21 732 085
Aruandeaasta kasum (kahjum)	602 421	753 008
Kokku omakapital	22 495 326	22 487 905
Kokku kohustised ja omakapital	24 760 326	24 583 132

Lisa 34 Konsolideerimata kasumiaruanne

(eurodes)

	2016	2015
Müügitulu	106 353	126 075
Muud äritulud	3 079	4 320
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-3 871	-4 987
Mitmesugused tegevuskulud	-84 813	-48 126
Tööjõukulud	-192 466	-183 477
Muud ärikulud	-906	-42
Kokku ärikasum (-kahjum)	-172 624	-106 237
Muud finantstulud ja -kulud	923 795	859 245
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	751 171	753 008
Tulumaks	-148 750	0
Aruandeaasta kasum (kahjum)	602 421	753 008

Lisa 35 Konsolideerimata rahavoogude aruanne (eurodes)

	2016	2015
Rahavood äritegevusest		
Ärikasum (kahjum)	-172 624	-106 237
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	69 556	-92 132
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	52 813	11 101
Makstud ettevõtte tulumaks	-148 750	0
Kokku rahavood äritegevusest	-199 005	-187 268
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud tütarettevõtjate soetamisel	-3 300	-324 567
Tasutud sidusettevõtjate soetamisel	-110 400	-49 375
Tasutud muude finantsinvesteeringute soetamisel	-17 418	0
Laekunud muude finantsinvesteeringute müügist	50 038	243 957
Antud laenud	-7 305 278	-6 566 757
Antud laenude tagasimaksud	6 533 070	8 452 934
Laekunud intressid	427 732	514 251
Laekunud dividendid	7 843	47 792
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-417 713	2 318 235
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenud	179 800	847 598
Saadud laenude tagasimaksud	-145 000	-2 228 051
Makstud intressid	-5 149	0
Makstud dividendid	-595 000	-62 957
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-565 349	-1 443 410
Kokku rahavood	-1 182 067	687 557
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	1 244 359	556 777
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-1 182 067	687 557
Valuutakursside muutuste mõju	-14	25
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	62 278	1 244 359

Lisa 36 Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne (eurodes)

				Kokku
	Osakapital nimiväärtuses	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2014	2 556	256	21 755 008	21 757 820
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	753 008	753 008
Väljakuulutatud dividendid	0	0	-22 923	-22 923
31.12.2015	2 556	256	22 485 093	22 487 905
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus	0	0	-8 420 443	-8 420 443
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	0	0	58 907 688	58 907 688
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2015	2 556	256	72 972 338	72 975 150
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	602 421	602 421
Väljakuulutatud dividendid	0	0	-595 000	-595 000
31.12.2016	2 556	256	22 492 514	22 495 326
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus	0	0	-8 452 344	-8 452 344
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	0	0	63 813 899	63 813 899
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2016	2 556	256	77 854 069	77 856 881

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 22.06.2017

Kaamos Group OÜ (registrikood: 10886418) 01.01.2016 - 31.12.2016 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
MAIT MENGEL	Juhatuse liige	22.06.2017

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Kaamos Group OÜ osanikule

Arvamus

Oleme auditeerinud Kaamos Group OÜ raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilansi seisuga 31. detsember 2016 ning eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet, rahavoogude aruannet ja raamatupidamise aastaaruande lisasid ning aastaaruande koostamisel kasutatud peamiste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt Kaamos Group OÜ finantsseisundit seisuga 31. detsember 2016 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finants tulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme ettevõtte sõltumatud kooskõlas kutsete arvestuseksperdi eetikakoodeksiga (Eesti), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi nõuetele.

Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusel.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme teatud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ning õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga ning sellise sisekontrollisüsteemi eest nagu juhtkond peab vajalikuks, võimaldamaks raamatupidamise aastaaruande korrektset koostamist ja esitamist ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusel. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, väärarvutuste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamusel avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamus. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/allkirjastatud digitaalselt/

Ivar Kiigemägi

Vandeauditori number 527

Ernst & Young Baltic AS

Auditoortevõtja tegevusloa number 58

Rävala pst 4, 10143 Tallinn

Erik Oja

Vandeauditori number 600

22. juuni 2017

Audiitorite digitaalallkirjad

Kaamos Group OÜ (registrikood: 10886418) 01.01.2016 - 31.12.2016 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
IVAR KIIGEMÄGI	Vandeaudiitor	22.06.2017
ERIK OJA	Vandeaudiitor	22.06.2017

Kasumi jaotamise ettepanek

(eurodes)

	31.12.2016
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	72 686 995
Aruandeaasta kasum (kahjum)	5 873 168
Kokku	78 560 163
Jaotamine	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	78 560 163
Kokku	78 560 163

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Ärinõustamine jm- juhtimisalane nõustamine	70221	106353	100.00%	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6630300
Faks	+372 6630301
E-posti aadress	info@kaamos.ee
Veebilehe aadress	www.kaamos.ee